

วารสารหน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (2555)

เตรียมตัวอย่างไรกับรางวัลผลงานที่มีคุณภาพนิสิตครูวิทยาศาสตร์

สุรเชษฐ์ หิรัญสถิตย์

ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คลองเตยเหนือ วัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110

E-mail: surachet.sciswu@gmail.com

รับบทความ: 13 ตุลาคม 2555 ยอมรับตีพิมพ์: 2 ธันวาคม 2555

บทคัดย่อ

การเตรียมความพร้อมที่จะสร้างผลงานที่มีคุณภาพ จำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาในการสะสมผลงานและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ 2 ประการคือ ความรู้ และ ประสบการณ์ ดำเนินควบคู่กันไปจนนำไปสู่ความสำเร็จที่เรียกว่า “คุณภาพ” ซึ่งอาศัยหลักการ PDCA ได้แก่ การวางแผน (P = Plan) การลงมือทำ (D = Do) การตรวจสอบ (C = Check) และการปรับปรุงแก้ไข (A = Act) ลักษณะเป็นวงจรตามลำดับซ้ำแล้วซ้ำอีก เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืน ในด้านหลักคุณธรรมจริยธรรมเป็นแนวทางปฏิบัติ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน เพราะคนที่มีคุณธรรมก็คือคนดี คิดดี ประพฤติปฏิบัติดี ห่มเทเสียสละ มองรอบทิศคิดรอบด้าน ใฝ่หาความรู้ รู้จักการครองตน ครองคน และครองงานเป็นอย่างดี มีความอดทนอดกลั้น รู้จักแก้ไขอุปสรรคปัญหา กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม น้อมนำเอาพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในเรื่องคุณธรรมมาปฏิบัติและเป็นหลักชัยในการทำงาน ดังนั้นการทำงานที่รู้จักการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหลักการ PDCA หรือวงจรบริหารงานคุณภาพ ควบคู่กับการประพฤติปฏิบัติตนยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ตั้ง จะเป็นวิธีการสำคัญอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ตนเองสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพเกิดประโยชน์ต่อตนเอง บุคคลรอบข้าง สังคมและประเทศชาติต่อไปได้อย่างแน่นอน สุดท้ายเมื่อเกิดคุณภาพทั้งตัวบุคคลและผลงานสังคมที่อยู่ก็จะพบแต่ความสุขความเจริญทั่วกันด้วยเช่นกัน

คำสำคัญ: คุณภาพ หลักการ PDCA คุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ประสบการณ์

How to Prep Yourself to Get the Quality Awards of Science-Teacher Student

Surachet Hiransatit

Department of General Science, Faculty of Science, Srinakharinwirot University, Klongtoey Nua, Wattana, Bangkok 10110, Thailand

E-mail: surachet.sciswu@gmail.com

Abstract

Preparing to create a quality work need a time to build a portfolio and continuous self-development. The 2 factors, knowledge and experience are necessary that leads to "quality work". The principle of PDCA cycle composed of plan (P), Do (D), Check (C) and Act (A). PDCA is an achieve sustainable development with ethical practices which a critically important to success in life and career. A good person who a good moral conduct and selfless dedication. I looked around the problems to solve and inquiry about the goal as well as patients. I bring the initiate of His Majesty the King's speech. In regard to the moral and the goal of the work is the work that is planned in a systematic way. The PDCA cycle quality management principles could practical conduct their commitment to moral and ethical principles are set. How important is one of the ways to help make their creative works with the benefit of the society and people around the country continued to be exact. Finally, the quality of both the individual and the society in which it is found, but is happy with the progress as well.

Keywords: Quality work, PDCA, Morality and Ethics, Knowledge, Experience

บทนำ:

วิทยาศาสตร์ เป็นวิชามุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคตเพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับชีวิตของทุกคน ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานอาชีพต่าง ๆ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนผลผลิตต่าง ๆ ที่ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและในการทำงานล้วนเป็นผลของความรู้ วิทยาศาสตร์ ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่น ๆ ความรู้วิทยาศาสตร์ช่วยให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างมาก ในทางกลับกันเทคโนโลยีก็มีส่วนสำคัญมากที่จะให้มีการศึกษาค้นคว้าความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based society) ทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์ (scientific literacy for all) เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจโลกธรรมชาติเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น และนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ มีคุณธรรม ความรู้วิทยาศาสตร์ไม่เพียงแต่นำมาใช้ในการ

พัฒนาคุณภาพที่ดี แต่ยังช่วยให้คนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ การดูแลรักษา ตลอดจนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล และยั่งยืน ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ ความรู้วิทยาศาสตร์ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจ จึงทำให้ปัจจุบัน การศึกษาในทุกด้านล้วนแล้วแต่เข้ามามีบทบาทและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของชีวิตมนุษย์ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและผู้อื่นในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน

ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดคุณภาพชีวิตและทรัพยากรที่ดีมีคุณภาพได้นั้นก็ต้องเกิดจากบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาดังกล่าวก็คือครูนั่นเอง เพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ และการพัฒนาโดยรอบให้เกิดในตัวผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเชิงวิชาการ นำไปสู่การมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งการดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ทำให้อาชีพครู กลายมาเป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนา

สร้างสรรค์สังคมและโลกของเรา เพราะครูเปรียบเสมือนเป็นผู้สร้าง สร้างทั้งองค์ความรู้ สร้างทั้งคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สร้างสภาพแวดล้อมและสังคม ให้ดำเนินไปในทิศทางที่สามารถจะควบคุมและกำหนดทิศทางได้

จากผลการวิจัยโดย ชาญลักษณ์ รุจิภักดิ์ อาจารย์คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล หนึ่งในนักวิจัยโครงการจริยธรรมในวิชาชีพครูเปิดเผยว่า ทีมนักวิจัยได้สำรวจพฤติกรรมและทัศนคติเรื่องจริยธรรมวิชาชีพครูในกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูระดับปฏิบัติการ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครอง ในเขตกรุงเทพฯและต่างจังหวัด จำนวน 1,160 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าปัจจุบันครูกลายเป็นครูนักธุรกิจ การสอนกลายเป็นการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างครูกับลูกศิษย์ ไม่ใช่ครูมีอาชีพ เพราะมีจริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพน้อยลงอย่างมาก ครูจะสอนดีช่วงที่สอนพิเศษแต่สอนในห้องเรียนไม่ค่อยดี เพื่อเด็กจะได้ไปเรียนพิเศษ ซึ่งจะทำให้ครูมีรายได้ ดังนั้นหากจะดูบทบาทความเป็นครูมีอาชีพต้องไปดูที่สถาบันกวดวิชา ไม่ใช่ห้องเรียน ชาญลักษณ์กล่าวต่อไปว่า สาเหตุที่ทำให้ครูขาดจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูเนื่องจากกระบวนการผลิตครูไม่ได้เตรียมครูมีอาชีพ สร้างจิตสำนึกในจริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ส่วนกระบวนการสอบคัดเลือก กลั่นกรอง เพื่อบรรจุแต่งตั้ง เป็นระบบอุปถัมภ์ เส้นสาย ไม่ใช่มาจากความสามารถของครูจริง ๆ ขาดการอบรม ปฐมนิเทศเรื่องจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการบังคับใช้จริยธรรมครูในทางปฏิบัติ เป็นเพียงการเขียนให้ดูดี สวยหรู ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างครูกับศิษย์ และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น ครูใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ห้องเรียนขนาดใหญ่ ดูแลเด็กได้ไม่ทั่วถึง ภาระงานการสอนมาก เป็นต้น ฉะนั้นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญยิ่ง นั่นคือตัวครูที่ต้องมีแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้ตัวผู้เรียนและผู้สอนอย่างมีประสิทธิภาพ เหมือนกับประโยคที่มีคนเคยกล่าวว่า “คุณภาพของตัวครูให้มองย้อนดูที่ผลผลิตของตัวผู้เรียน” เพราะ ครูคือผู้กำหนดคุณภาพประชากรในสังคม และคุณภาพประชากรในสังคมคือ ตัวพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม วิชาชีพครูจึงควรเป็นที่รวมของคนเก่ง คนดี สามารถเป็นต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม

การประพฤติปฏิบัติตน การดำรงชีวิต และการชี้นำสังคมไปในทางที่เหมาะสม

ดังนั้น ครู บุคลากรทางการศึกษาและองค์การทางการศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) “ถึงเวลาแล้วที่ประเทศจะต้องมุ่งไปเพื่อการศึกษาของปวงชน (Education for All) และขจัดความเหลื่อมล้ำในทุกภาคส่วนของสังคมต้องทุ่มเทให้กับการศึกษา (All for Education) การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ชีวิตและการกล่อมเกล้าของคน โดยคนและเพื่อคน คนจึงเป็นส่วนสำคัญที่สุด เป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ทั้งปวงประกอบกับนานาชาติเห็นความเห็นสอดคล้องกันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า เศรษฐกิจและสังคมจะดีเพียงใด แข่งขันในตลาดโลกได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชาชน คุณภาพแรงงานและคุณภาพของผู้นำในวงการต่าง ๆ และยังยอมรับกันอย่างแท้จริงว่าคุณภาพคนขึ้นอยู่กับ คุณภาพการศึกษา และคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพครูเป็นหลัก (สมุน อมรวิวัฒน์, 2533; Jacques Delors, 1996 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540ข; สิปปนนท์ เกตุทัต, 2539; UNESCO, 1999 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543ข) แต่น่าเป็นห่วงว่าในขณะนี้วิชาชีพครูทั่วโลกตกต่ำ ด้วยระบบการจัดการและการผลิต รวมถึงครูประจำส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาทักษะและวิทยาการให้ทันสมัย คุณภาพครูไทยประจำการในสถานศึกษาทั้งหมดกว่า 600,000 คนได้รับการตั้งคำถามว่าดีจริงหรือ เป็นครูระดับ “มืออาชีพ” ได้หรือไม่ มีจำนวนที่มากน้อย ยิ่งถ้าต้องการปฏิรูปกระบวนการการเรียนรู้และจัดโครงสร้างเงินเดือนครูระบบใหม่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (มาตรา 55) ยิ่งมีคำถามเกี่ยวกับคุณภาพครูมากขึ้น สภาพการณ์เหล่านี้มีความเข้มข้นและมีประเด็นสงสัยน่าศึกษาอย่างยิ่งว่า เกิดอะไรขึ้นกับสภาพการณ์ของครู จะแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาได้อย่างไร ดังนั้นจึงต้องมีระบบหรือวิธีการที่จะทำให้สังคมไทยมีความมั่นใจว่าครูไทยทุกคนไม่ว่าจะทำหน้าที่ในสายงานในระบบและนอกระบบจะต้องมีคุณภาพเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้การศึกษาไทยและอนาคตคนไทยมีโอกาสดีขึ้น สิ่งหนึ่งในความพยายามที่จะยกระดับคุณภาพครูก็คือกระบวนการกำหนดคุณลักษณะครูรุ่นใหม่และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพครูรุ่นใหม่ การประเมินมาตรฐานวิชาชีพครูด้วยเกณฑ์คุณลักษณะครูที่มีมาตรฐาน มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และคำตอบแทนที่สัมพันธ์กับคุณภาพครู นี้คือกลไกอันเป็นหลัก

ประกันคุณภาพครูรุ่นใหม่ที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543ก; ศรีน้อย โปวาทอง และคณะ, 2542; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2543; สุรศักดิ์ หลาบ-มาลา, 2543; อมรวิรัช นาคกรทรรพ, 2540; สิริพร บุญญานันต์, 2538 ; อรรถนพ พงษ์วาทและจิตรกร ตั้งเกษมสุข, 2539)

การเตรียมตัวเพื่อสร้างผลงานที่มีคุณภาพในฐานะนิสิตครูวิทยาศาสตร์

ในช่วงชีวิตของคนทำงานไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตาม ล้วนแล้วแต่ไม่มีใครที่ไม่ต้องการความสุข เพราะความสุขที่เกิดขึ้นเป็นเสมือนน้ำหล่อเลี้ยงให้พฤติกรรมคนปรับเปลี่ยนและพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น อันนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานตามท้องถื่นที่ต้องการ ดังนั้นความสุขจึงเป็นสิ่งที่ทุกคนแสวงหา การบริหารความสุขในชีวิตการทำงานจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก โดยเฉพาะสังคมไทยในยุคเศรษฐกิจเช่นนี้ ปัญหาต่างๆ ที่รุมเร้าเข้ามา เป็นเหตุให้ทุกคนต้องเปิดใจยอมรับเรียนรู้ รู้จักการปรับและขณะเดียวกันต้องสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น เพื่อทำให้ตนเองมีความสุข

ข้าพเจ้าในฐานะเป็นนิสิตครูวิทยาศาสตร์ ปัจจุบันศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 5 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป (กศ.บ.) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งกำลังปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ซึ่งเริ่มตั้งแต่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 จนถึงปัจจุบัน แนวทางปฏิบัติที่ทำให้ข้าพเจ้าสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ปฏิบัติงานประเภทใดก็ตามสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายครบถ้วนเกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ จนสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่เพื่อนนิสิต รุ่นน้อง หรือบุคคลอื่น ๆ ได้นั้น ทั้งในบทบาทของการเป็นผู้นำที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่

1) ปัจจุบัน ครูผู้ช่วยสอนดนตรีไทย ทุกวันอาทิตย์ของ ศูนย์การเรียนรู้ ครูภูมิปัญญาไทย บ้านครูอุปถัมภ์ เขต บางคอแหลม กรุงเทพมหานคร และ MUSIC FACTORY รับรองโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นวิทยาทานให้กับเยาวชน (ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2545 – ปัจจุบัน)

2) อดีต ดำรงตำแหน่ง ประธานนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ปีพ.ศ.2551 – 2552

3) อดีต ดำรงตำแหน่ง ประธานโครงการ นิสิตรุ่นใหม่ ร่วมใจรักษา พัฒนาโลกสีเขียว (Green Science City) ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะวิทยาศาสตร์ ปีพ.ศ. 2552

4) ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่ง ประธานองค์การนิสิต นักศึกษาวิทยาศาสตร์สัมพันธ์แห่งประเทศไทย (กอส.) ประจำปี พ.ศ. 2555

5) อดีต ดำรงตำแหน่ง ประธานสโมสรนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2553

6) อดีต ดำรงตำแหน่ง รองประธานจัดการแข่งขัน ฝายนิสิต โครงการกีฬาวินยาศาสตร์สัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 “ศรีนครินทรเกมส์” (มศว เป็นเจ้าภาพ) ปีการศึกษา 2553

7) อดีต ดำรงตำแหน่ง รองประธานสภานิสิต ฝายพิจารณาโครงการและงบประมาณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ปีการศึกษา 2554

บทบาทของการเป็นผู้แทนระดับมหาวิทยาลัย หรือระดับประเทศ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่

1) เป็นตัวแทนนิสิตร่วมเดินทางกับคณะผู้บริหาร มหาวิทยาลัย และกองกิจการนิสิต เพื่อไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านจิตอาสา ซึ่งได้ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กันในการทำงานแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์ ด้านการเกษตรกรรม เมื่อวันที่ 1 – 5 พฤศจิกายน 2554 ณ มูลนิธิพุทธฉือจี้ ประเทศไทยไต้หวัน โดยมีมหาวิทยาลัยอีก 7 สถาบันร่วมเดินทางไปพร้อมกัน

2) ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนิสิต เข้ารับการคัดเลือกในโครงการ “คัดเลือกนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา เพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทาน ประจำปี 2553” ที่มีคุณลักษณะพื้นฐาน 5 ประการและมีการสร้างผลงานที่เกิดคุณประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ จากกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับรางวัลชมเชยนักศึกษารางวัลพระราชทาน

ภาพที่ 1 ถ่ายภาพหมู่ร่วมกับคณะผู้บริหารผู้ร่วมเดินทาง ณ มหาวิทยาลัยฉือจี้ ประเทศไทยไต้หวัน

ภาพที่ 2 การไปเยี่ยมชมระบบการบริหารงานด้านจิตอาสา ณ โรงพยาบาลชินเดียนนิจิ

ภาพที่ 3 เกียรติบัตรรางวัลชมเชยในโครงการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

3) เป็นตัวแทนเข้าร่วมโครงการสัมมนาสภาห้าเทาสัมพันธ์ ครั้งที่ 6 เป็นการแลกเปลี่ยนแนวคิดในการทำงานบริหารงานภายในสถานศึกษาของตนเอง พัฒนาชุมชนและสังคม จัดขึ้นระหว่างวันที่ 6-10 ธันวาคม 2554 ณ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 4 เข้ารับประทานโล่เกียรติคุณ “ลูกผู้ที่มีความกตัญญูทวดทืออย่างสูงต่อแม่ฯ”

4) เป็นตัวแทนนิสิต เข้ารับการคัดเลือก “ลูกที่มีความกตัญญูทวดทืออย่างสูงต่อแม่” ในโอกาสงานวันแม่แห่งชาติ ประจำปี 2554” ได้รับประทานโล่ประกาศเกียรติคุณ จากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ เนื่องในวันแม่แห่งชาติ วันที่ 12 สิงหาคม 2554 ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร จัดขึ้นโดย สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

5) ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนิสิต เข้าร่วมโครงการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพการศึกษาของนิสิตนักศึกษาทั่วประเทศ: ระดับอุดมศึกษา” วันที่ 19 สิงหาคม 2554

ซึ่งจากความคาดหวังและความไว้วางใจที่ได้รับมอบหมาย นำไปสู่ความรับผิดชอบสูงสุดที่ทำให้ข้าพเจ้าต้องมีการจัดวางแผนงาน วางระบบการจัดการชีวิตให้ดี เพื่อให้ผลงานที่เกิดขึ้นมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพจนสามารถเป็นแบบอย่างหรือต้นแบบให้แก่ผู้อื่นได้ ข้าพเจ้าจึงได้นำเอาเทคนิคหนึ่งที่เป็นนิยามอย่างแพร่หลาย ในการนำมาปรับประยุกต์ใช้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ก็ตามจนถึงปัจจุบันนี้ นั่นคือ การบริหารตนเองให้มีความสุขตามหลักของ P-D-C-A หรือที่นิยมเรียกกันว่า “วงจร PDCA” ซึ่งได้รับการพัฒนามาจากวงจรเดมมิง ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างคุณภาพของระบบการทำงาน เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงคุณภาพงาน

► P-Plan ในการทำงานหากขาดเป้าหมายที่ชัดเจน ทำงานไปวัน ๆ ย่อมเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย และความรู้สึกเบื่อนี้เองจะเป็นอันตรายเนื่องจากจะนำไปสู่ผลการทำงานที่ถดถอยหรือเป็นต้นเหตุของการสูญเสียคนดีมีฝีมือ ดังนั้นการวางแผนผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (performance planning) รู้เป้าหมายว่าในแต่ละวันต้องทำอะไรบ้าง และเพื่อให้ได้เป้าหมายที่ต้องการ จะต้องแสดงออกหรือมีพฤติกรรมเช่นไรนั้น จะช่วยให้เกิดความคิดที่เป็นระบบ ทำงานเป็นขั้นเป็นตอนมากขึ้น และเมื่องานที่ได้รับมอบหมายบรรลุผลสำเร็จ ย่อมเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้คนทำงานเกิดความรู้สึกโล่งอก โล่งใจ ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้มักจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดความคิดสิ่งใหม่ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อการปรับปรุงงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้การวางแผนงานที่ชัดเจนจำเป็นจะต้องมีการจดบันทึกว่าในแต่ละวันงานที่ต้องทำให้สำเร็จมีอะไรบ้าง เพราะแผนงานที่ถูกเขียนขึ้นมาอย่างเป็น

ลายลักษณ์อักษรจึงเป็นเสมือนเข็มทิศหรือเครื่องชี้แนวทางให้สามารถทำงานแต่ละขั้นอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน

► **D-Do** แผนงานที่ดีย่อมมีการปฏิบัติ การตรวจสอบ การติดตามผลงานที่ทำไปแล้วว่าสำเร็จหรือไม่สำเร็จบ้าง ด้วยการให้ข้อมูลป้อนกลับกับตนเอง (performance feedback) ซึ่งไม่จำเป็นต้องรอผู้อื่นที่จะมาบอกว่างานแต่ละขั้นคุณเองสามารถทำสำเร็จหรือไม่ การ feedback กับตนเองก็คือ การหาโอกาสบอกหรือพูดคุยกับตนเองในแต่ละวัน เพื่อสำรวจว่าวันนี้คุณได้ทำงานเสร็จไปกี่อย่างบ้าง และงานใดบ้างที่คุณทำไม่สำเร็จเป็นเพราะเหตุใด เพื่อที่ว่าคุณจะได้นำปัญหาที่เกิดขึ้นมาวางแผนว่าควรจะทำอย่างไรให้งานขั้นนั้นประสบผลสำเร็จในวันถัดไป ทั้งนี้ขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับหลาย ๆ คนคิดว่าเป็นขั้นตอนที่ยากกว่าการวางแผนงาน เนื่องจากไม่สามารถทำงานให้บรรลุตามแผนที่กำหนดขึ้น เพราะจิตไม่อยู่กับที่ เกิดความกระวนกระวายใจ จิตไม่สงบ ขาดสมาธิ ควรคิดถึงงานขั้นนั้นอย่างเดียวยกทั้งกายและใจ จิตที่มีสมาธิจะทำให้เกิดปัญญาที่จะบริหารงานแต่ละอย่างสำเร็จเร็วกว่าเวลาที่กำหนดขึ้น และเมื่อทำงานสำเร็จ เชื่อแน่ว่าจะเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ รู้สึกมีความสุขกับงานแต่ละอย่างที่เราสำเร็จลุล่วงไป

► **C-Check** ความสุขเกิดขึ้นจากการให้ ให้ในสิ่งที่คุณได้รับได้รับประโยชน์จากงานของคุณ ซึ่งการบริหารความสุขของตนเอง ก็คือการบริหารจิตใจของผู้อื่นด้วยเช่นกัน ดังนั้นตัวคุณเองจะต้องประเมินผลงานที่ทำขึ้นมาว่าผู้รับมีความพึงพอใจกับผลงานแต่ละขั้นมากน้อยแค่ไหน การประเมินผลงาน (performance appraisal) จึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผลักดันให้คุณจะต้องปรับปรุงผลงานของตัวเองอยู่เสมอ ด้วยการวางแผนงานใหม่อีกสักครั้ง หากงานที่ทำไปแล้ว ถึงแม้คุณทำงานได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดขึ้น แต่ผู้รับไม่ชอบ ไม่พอใจ คุณจะต้องปรับเปลี่ยนแผนงานใหม่ เพื่อสร้างผลงานให้ผู้รับของคุณเกิดความพึงพอใจทั้งในแง่ของคุณภาพและปริมาณงานที่ส่งมอบ

► **A-Act** การปรับเปลี่ยนกระบวนการ และวิธีการทำงานของคุณว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้รับไม่พอใจหรือเกิดคำถามขึ้นว่าทำไมถึงยังไม่สำเร็จที่สุด ดีที่สุดกับสิ่งที่ได้รับตอบแทน เพื่อที่ว่าคุณจะได้หาวิธีการทำอย่างไรก็ตามในการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับ หรือตามเกณฑ์การประเมินในการทำงาน เพราะหากถ้าผู้รับมีความสุข ยอมรับความสำเร็จจากผลงานที่เกิดขึ้นจากตัวคุณ คุณเองก็ย่อมมี

ความสุขในการทำงานด้วยเช่นกัน การสำรวจและจดบันทึกว่ามีแนวทางไหนบ้างในการปรับเปลี่ยนและพัฒนากระบวนการทำงานของคุณให้ดีขึ้น การพัฒนาผลงานของคุณ (performance development) จะทำให้คุณมีการปรับปรุง และการปรับเปลี่ยนตนเองอยู่เสมอ ไม่กลายเป็นคนซ้ำซากจำเจกับวิธีการทำงานแบบเดิม ๆ เพราะความซ้ำซากทำงานแต่แบบเดิม ๆ ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คุณเกิดความรู้สึกไม่มีความสุขในการทำงาน

ผลแห่งความสำเร็จจากการเตรียมตัวที่ดีสู่การสร้างผลงานที่มีคุณภาพในฐานะนิสิตครูวิทยาศาสตร์

จากการยึดหลักดังที่ได้กล่าวไปมาปรับประยุกต์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติดังกล่าว สิ่งที่เขาฟ้าเจ้าได้รับตอบแทนนั้นอย่างที่เขาฟ้าเจ้าทำให้เกิดความสุข สุขที่เกิดจากการบริหารตนเองให้มีความสุขตามหลักของ PDCA จริง กล่าวคือเป็นการที่ทำให้ได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ มีรางวัลหรือเกียรติคุณที่ได้รับเป็นเครื่องหมายแห่งคุณภาพและความดีงามประจำตนเอง จนสามารถเป็นต้นแบบให้กับผู้อื่น ตลอดจนเป็นที่ยกย่องชมเชย ยอมรับและเชื่อถือในระดับผู้ใหญ่ทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน นับว่าเป็นความภาคภูมิใจนำมาซึ่งคุณงามความดีและศักดิ์ศรีของตนเอง ครอบครัว วงศ์ตระกูล และสถาบันการศึกษาที่ได้หล่อหลอมข้าพเจ้าให้ประสบความสำเร็จในช่วงชีวิตระดับนิสิตปริญญาตรี ซึ่งเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ คุณภาพอันเกิดจากการพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติ และคุณงามความดีในการประพฤติตนบนพื้นฐานคุณธรรมจริยธรรมที่ดีด้วยความวิริยะและอุตสาหะ ซึ่งแสดงผลงานรางวัลและภาพประกอบที่ได้รับในปี 2553 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลงานรางวัลและเกียรติคุณประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับในปี 2553

ที่	ประเภทรางวัล	รางวัลที่ได้รับ
1	การคัดเลือกผู้นำองค์กรนิสิต เข้ารับรางวัลประเภท ผู้นำองค์กรนิสิตดีเด่น “ด้านการบริหารงานองค์กรและการเป็นผู้นำ” ในวันเชิดชูเกียรติ นิสิตมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2553	ได้รับเกียรติบัตรและทุนการศึกษา รางวัลผู้นำองค์กรนิสิตดีเด่น
2	การคัดเลือกนักศึกษาเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทาน ระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2553 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	รางวัลชมเชยนักศึกษาพระราชทาน

ปี 2554 ข้าพเจ้าก็ได้หยุดการพัฒนาดนและพัฒนางานที่มีคุณภาพ ยังคงดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานที่หลากหลายทั้งในด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมจิตอาสา ด้านการพัฒนาสังคมและเยาวชน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านคุณธรรมจริยธรรม จนเป็นที่ยอมรับและได้รับเลือกให้รับรางวัลจากหน่วยงาน/องค์กรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ดังในตาราง 2

ตาราง 2 ผลงานรางวัลและเกียรติคุณประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับในปี 2554

ที่	ประเภทรางวัล	รางวัลที่ได้รับ
1	การคัดเลือกเยาวชนดีเด่น สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปี 2554	ได้รับเข็มเกียรติยศ โล่เกียรติคุณ และทุนการศึกษา
2	การสรรหาและเชิดชูเกียรติเยาวชนดีเด่นกรุงเทพมหานคร (ประกายเพชร) ประจำปี 2554 ของ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร	ได้รับใบประกาศเกียรติคุณ โล่รางวัล และทุนการศึกษา
3	การคัดเลือกนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ ที่อุทิศตนช่วยเหลือและทำคุณประโยชน์ให้กับมหาวิทยาลัย สังคม และประเทศชาติ เพื่อรับมอบทุนการศึกษา องค์การเภสัชกรรม ในโครงการ สานฝัน ปันน้ำใจสู่สังคม ประจำปีการศึกษา 2554	ได้รับทุนการศึกษา
4	การคัดเลือกลูกที่มีความกตัญญูต่อบุคคลที่อย่างสูงต่อแม่ ในโอกาสวันแม่แห่งชาติ ประจำปี 2554 สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	โล่ประกาศเกียรติคุณและทุนการศึกษา
5	การคัดเลือกนิสิตที่มีความประพฤติดีและความรู้ดี สร้างสรรค์กิจกรรมดีเพื่อมหาวิทยาลัยและสังคมภายนอก เพื่อรับรางวัล “คนดี...ศรีนครินทร์” เนื่องในพิธีไหว้ครู ประจำปีการศึกษา 2554	ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ “คนดี...ศรีนครินทร์”
6	ทุน ทปอ./สอท. นักศึกษาที่มีผลงานสร้างสรรค์ ระดับอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2554 ของ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และสมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย	ได้รับใบประกาศเกียรติคุณ และทุนการศึกษา
7	การคัดเลือกตัวแทนนิสิตเดินทางกับคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย และกองกิจการนิสิต ศึกษาดูงานด้านจิตอาสา เมื่อวันที่ 1-5 พ.ย. 2554 ณ มูลนิธิพุทธรธอจี ประเทศไต้หวัน	ได้รับเลือกเป็นตัวแทนนิสิตร่วมเดินทางไปศึกษาดูงานด้านจิตอาสา
8	การคัดเลือกนิสิตที่สร้างชื่อเสียงให้แก่มหาวิทยาลัยจากการประกวดแข่งขัน ระดับชาติ/นานาชาติ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ ในงานวันเชิดชูเกียรติ นิสิต ประจำปี 2554	ได้รับเกียรติบัตรนิสิตที่สร้างชื่อเสียงให้แก่มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 5 เข้ารับโลรางวัล เกียรติบัตร เข้มเกียรติคุณ และ
ทุนการศึกษา จากพันเอกหญิง คุณหญิงอัสนีย์
เสาวภาพ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์ฯ

ภาพที่ 8 รับโลประกาศเกียรติคุณ “คนดี...ศรีนครินทร์”
เนื่องในพิธีไหว้ครู ประจำปีการศึกษา 2554

ภาพที่ 6 เข้ารับโลเชิดชูเกียรติและเกียรติบัตร “เยาวชน
ดีเด่นกรุงเทพมหานคร ประจำปี 2554” จากนาย
เจตน์ ไทภิษฐ์พงศ์

ภาพที่ 9 เข้ารับใบประกาศเกียรติคุณ และทุนการศึกษา
นักศึกษาที่มีผลงานสร้างสรรค์ ระดับอุดมศึกษา
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระ
ชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554

ภาพที่ 7 รับทุนการศึกษาในโครงการ “สานฝัน ปันน้ำใจสู่
สังคม ประจำปี 2554” จากองค์การเภสัชกรรม

ภาพที่ 10 รับเกียรติบัตรนิสิตที่สร้างชื่อเสียงให้แก่
มหาวิทยาลัยจากการประกวดแข่งขัน
ระดับชาติ/นานาชาติ

“การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม” ปรัชญาของมหาวิทยาลัย ที่ข้าพเจ้าได้นำเอามายึดแนวคิดและหลักในการประพฤติปฏิบัติตน เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้ง 5 ประการแก่ชีวิตและหน้าที่การงาน ได้แก่ งอกงามด้วยศรัทธา-ในชีวิตและหน้าที่ของตน งอกงามด้วยศีล-จริยธรรมและความดีงาม งอกงามด้วยสุตะ-การหมั่นเรียนรู้ตลอด

เวลา งอกงามด้วยจาคะ-ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น และงอกงามด้วยปัญญา-ดำรงชีวิตอย่างมีสติ คิด และทำด้วยปัญญา ทั้งหมดนี้จึงทำให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาด้านและพัฒนางานในปี 2555 ด้วยคุณภาพและความสร้างสรรค์ จนได้รับเลือกให้รับรางวัลจากหน่วยงาน/องค์กรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ดังในตาราง 3

ตาราง 3 ผลงานรางวัลและเกียรติคุณประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับในปี 2555

ที่	ประเภทรางวัล	รางวัลที่ได้รับ
1	โครงการความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาประเทศ ประจำปีการศึกษา 2554 เป็นการแข่งขันนำเสนอผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ในรูปแบบโปสเตอร์หรือแผงบอร์ดนิทรรศการ และการนำเสนอแบบบรรยาย (oral presentation) จัดขึ้นเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2555	ได้รับเกียรติบัตร รางวัลระดับเหรียญทอง ประเภทการนำเสนอผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์แบบบรรยาย
2	โครงการมอบทุนการศึกษา “ทุนเยาวชนคุณภาพแห่งปี 2012” คัดเลือกนิสิต นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากทั่วประเทศ 119 สถาบัน จำนวน 19 คน เพื่อยกย่องและเชิดชูเกียรติให้เป็น “เยาวชนคุณภาพแห่งปี 2012” และเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เยาวชนรุ่นหลังเห็นคุณค่าของตนเองและทำผลงานหรือกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ด้วยการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของ มูลนิธิสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (มสวท.)	ได้รับทุนการศึกษาและใบประกาศเกียรติคุณ “เยาวชนคุณภาพแห่งปี 2012 (Quality Youths Scholarship of The Year 2012)”

ภาพที่ 11 รับเกียรติบัตรรางวัลคุณภาพระดับเหรียญทอง ประเภทการนำเสนอแบบบรรยาย

ภาพที่ 12 รับทุนการศึกษาและใบประกาศเกียรติคุณ "เยาวชนคุณภาพแห่งปี 2012"

ที่สำคัญที่สุดคือทำให้ได้รับผลพลอยได้ที่เป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าจะเป็นสิ่งที่ติดตัวนำไปประยุกต์ใช้สู่ความเป็นครู หรือเส้นทางในความเป็นครูในอนาคตทุก ๆ ด้าน ได้แก่ 1) การมีองค์ความรู้ เนื่องจากครูจะต้องทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้และความเป็นกัลยาณมิตร ครูจึงต้องมีความรู้อย่างน้อย 3 ด้าน คือ ความรู้ทั่วไป ในสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม

และวัฒนธรรม ความรู้ในสาขาที่สอนและความรู้ในการสอน หรือเทคนิคการสอน รวมถึงการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การประเมินผลการสอน การใช้สื่อการสอน เป็นต้น 2) การรู้จักการปกครองทั้งครองตน ครองคน และครองงานได้ คือครูจะต้องทำงานร่วมกับนักเรียน เพื่อให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้จิตวิทยาในการปกครองว่าทำอะไรให้นักเรียนมี

ความสุข เข้าเรียนสม่ำเสมอ และให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอนและรักการเรียน 3) การพัฒนาตนเองให้สอนดี ซึ่งเกิดจากการมีระบบในการลำดับงานของตนเองให้เหมาะสมสิ่งใดควรทำก่อนหรือหลัง เช่น การเตรียมการสอนทุกครั้ง การสอนโดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา การใช้หลักการสอนจากง่ายไปหายาก การสอนอย่างมีขั้นตอน การสอนสอนโดยใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย การสอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การสอนให้นักเรียนได้รู้จักคิดสร้างสรรค์และคิดวิเคราะห์ นอกจากนี้ต้องทำหน้าที่อบรมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการทำความดีอยู่ในศีลธรรมอันดี 4) การเป็นต้นแบบและมีความประพฤติที่ดีได้แก่ การแต่งกายเหมาะสมเป็นตัวอย่างในการทำความดีให้กับนักเรียนได้ มีจรรยาบรรณ การพูดด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ เป็นผู้นำทางความคิดและการกระทำที่ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา 5) การมีความมานะอดทน ต้องเกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ให้ความสนใจ สุขุม รอบคอบในการสอน และทำงานร่วมกับนักเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องปกติ ให้ความสำคัญในตนเอง และมุ่งมั่นในการทำงานอย่างไม่ย่อท้อ ดังที่ท่านพุทธทาสภิกขุ กล่าว "...ให้ถือว่าครูมีหน้าที่พัฒนามนุษย์ แล้วพัฒนามนุษย์นั้นมุ่งหมายให้ถึงที่สุดอย่าหยุดเสียครั้ง ๆ กลางๆ ให้เต็มไปด้วยความเป็นมนุษย์แล้วเราก็มีสิทธิที่จะพอใจใน ความเป็นปุชนียบุคคลของตนเอง..." ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวไปเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าได้คาดหวังและมุ่งหวังที่จะเอาความรู้และประสบการณ์ไปใช้ตามเส้นทางการดำเนินชีวิตบนเส้นทางอาชีพครูที่ดี รู้จักปรับ เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้คุณภาพที่เกิดขึ้นมีความคงทนและเกิดการพัฒนาจนถึงจุดมุ่งหมายสูงสุด

บทสรุป

การเตรียมความพร้อมที่จะทำให้อาจารย์สร้างผลงานให้เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพที่ดีได้นั้น ไม่ใช่การเริ่มต้นแล้วคาดหวังให้เกิดผลสำเร็จสูงสุดหรือคุณภาพที่ดีที่สุดเลย เพราะทุกอย่างอย่างล้วนแล้วแต่ต้องมีการพัฒนา เปรียบเหมือนต้นไม้หากจะเจริญเติบโตเต็มที่ได้นั้นก็ต้องเกิดจากการหมั่นดูแลรดน้ำ ใส่ปุ๋ย ควบคุมอุณหภูมิและแสงให้เหมาะสม

เช่นเดียวกับการพัฒนาตนเองและงานให้มีคุณภาพก็ต้องใช้ระยะเวลาในการสั่งสมปัจจัยสำคัญ 2 ประการคือ ความรู้ + ประสบการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่นับว่าขาดออกจากกันไม่ได้ มักจะเกิดควบคู่กันหรือขนานกันไป จนนำไปสู่ความสำเร็จที่เรียกว่า "คุณภาพ" โดยอาศัยเครื่องมือ เทคนิค หรือวิธีการเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาผลงานของเราให้ขับเคลื่อนไปสู่จุดมุ่งหมายเหมือนกับที่ข้าพเจ้าได้ใช้หลักการ PDCA ซึ่งได้รับการพัฒนามาจากวงจรเดมมิงเป็นการบริหารงานและบริหารตนเองแบบเรียบง่าย เน้นการวางแผน ควบคุม และจัดระบบอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยเริ่มต้นจาก P – Plan การวางแผน เป็นกิจกรรมลำดับแรก ที่ต้องกำหนดเพื่อไปสู่เป้าหมาย เช่น วางแผนการทำงานในแต่ละวัน แบ่งเวลาสำหรับการพักผ่อน ออกกำลังกาย เวลาสำหรับครอบครัว ดังนั้นหากท่านต้องการพัฒนาตนเอง หากท่านต้องการเปลี่ยนแปลงตนเอง จงเริ่มสำรวจตัวเองว่า สิ่งไหนที่ท่านต้องการพัฒนาตนเองเป็นอันดับแรก ๆ แล้วเริ่มวางแผนการเป็นรายวัน รายเดือน รายปี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง ต่อมาคือ D – Do การลงมือทำ การปฏิบัติตามแผน เมื่อมีการวางแผนงานแล้ว แต่ขาดซึ่งการลงมือทำ แผนที่วางเอาไว้ก็ไร้ซึ่งสิทธิ ดังนั้นการลงมือทำจึงเป็นสิ่งที่ทำให้แผนการที่วางเอาไว้เกิดเป็นรูปธรรมขึ้นมา คนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาตนเอง จะไม่ปล่อยให้เวลาเสียไปเปล่าๆ เขาจะไม่เป็นคนที่รอคอยโชคชะตา แต่เขาจะเป็นคนกำหนดโชคชะตาของตนเอง ด้วยการลงมือ "ทำทันทีหรือเรียกว่า 3ท." โดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง เพราะคนที่ประสบความสำเร็จทุกคน ไม่ใช่เป็นแต่คนที่มีความคิดดี ๆ แต่ไม่ยอมลงมือกระทำ แต่เขาจะตัดสินใจทำทันที เพราะการลงมือกระทำ เป็นจุดเริ่มต้นของความสำเร็จเสมอ ตามมาด้วย C – Check การตรวจสอบและประเมินตนเอง เมื่อเราลงมือกระทำตามแผนการที่วางเอาไว้ เมื่อเวลาผ่านไปต้องมีการตรวจสอบและประเมินตนเอง ตามแผนที่วางไว้ ว่าสิ่งที่เราทำนั้น ได้กระทำตามแผนหรือไม่ หรือมีสิ่งใดที่เราไม่ได้ทำ และสุดท้ายคือ A – Act การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา เมื่อมีการตรวจสอบและประเมินตนเองแล้ว เราควรหาวิธีการในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา สิ่งที่เราได้ทำเอาไว้ โดยการนำเอา C – Check มาตรวจสอบปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น เท่านั้นก็สามารถจะทำให้เราได้พัฒนาตนเองและพัฒนางานไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งควรทำในลักษณะเป็นวงจรกล่าวคือ PDCA แล้วไปยัง PDCA แล้วไปยัง PDCA อีกหลายรอบ เรียกได้ว่าทำเป็นวงจรซ้ำแล้วซ้ำอีกนั่นเอง ทั้งนี้มีใช้แค่ตัว

งานจะเกิดคุณภาพแล้วนับว่าสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เพราะสิ่งที่ต้องเกิดคุณภาพด้วยนั่นคือ การที่ตัวเราได้พัฒนาตนเอง เหมือนกับที่ข้าพเจ้ายึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักประจำใจ เพราะคุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต และหน้าที่การงาน เพราะคนที่มีคุณธรรมก็คือคนดี คิดดี ประพฤติปฏิบัติดี มีเมตตาเอื้ออาทร ไม่ทำความเดือดร้อนให้ใคร มีใจใฝ่ธรรมะเสียสละเพื่อส่วนรวม กล่าวโดยสรุปแล้วผู้ที่ประสบผลสำเร็จนั้น จะต้องเป็นคนดี มีคุณธรรมมุ่งมั่นทำงานด้วยความทุ่มเทเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต เป็นคนมองรอบทิศทางรอบด้าน มองการณ์ไกล ใฝ่หาความรู้ รู้เท่าทันการณ ์ รู้ตน รู้คน และรู้งานเป็นอย่างดี มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีความอดทนอดกลั้น รู้จักแก้ไขอุปสรรคปัญหา กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม น้อมนำเอาพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในเรื่องคุณธรรมมาประพฤติปฏิบัติและเป็นหลักชัยในการทำงาน โดยเฉพาะผู้ที่ประกอบอาชีพครู ที่ได้รับการขนานนามว่าเป็นเหมือนพ่อพิมพ์และแม่พิมพ์ของชาติ ย่อมต้องมีบุคลิกภาพสมกับความเป็นครูโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพูดถึงครูวิทยาศาสตร์ด้วยแล้ว ถือว่ามีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและแตกต่างจากครูในศาสตร์อื่นคือ อุปนิสัยโดยส่วนใหญ่ในการทำงานทุกอย่างจะมีระเบียบแบบแผน ทุกความคิดมักจะมีลำดับขั้นตอนนำไปสู่จุดมุ่งหมายด้วยความสำเร็จเสมอ ซึ่งการทำงานที่รู้จักการวางแผนอย่างเป็นระบบโดยอาศัยหลักการ PDCA หรือวงจรบริหารงานคุณภาพ จะเป็นอีกเทคนิคสำคัญที่จะช่วยให้ตัวเราสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพเกิดประโยชน์ต่อตนเอง บุคคลรอบข้าง สังคมและประเทศชาติต่อไปได้อย่างแน่นอน สุดท้ายเมื่อเกิดคุณภาพทั้งตัวบุคคลและผลงานสังคมที่อยู่ก็จะพบแต่ความสุขความเจริญทั่วกันด้วยเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. http://academic.obec.go.th/curriculum44/upload/cu_r_20081218151842.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2555.

น้ำฝน คุเจริญไพศาล. (2552). **มาตรฐานสำหรับการเตรียมครูวิทยาศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา**. วารสาร **ศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา** 1(2): 24.

มูลนิธิสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2555). **เยาวชนคุณภาพแห่งปี 2012**. วารสาร **มูลนิธิสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (มสวท.)** 5(3): 33.

วีระพล บดีรัฐ. (2543). **หลัก PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ**. http://youth.ftpi.or.th/index.php?option=com_content&task=view&id=37&Itemid=42. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2555.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2541). **วิกฤตการณ์วิทยาศาสตร์ศึกษาของไทย**. กรุงเทพฯ: ดีไซน์.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.